

**1949 M. RUGPJŪČIO 12 D. ŽENEVOS KONVENCIJA DĖL SUŽEISTŲJŲ,
SERGANČIŲJŲ IR SKĘSTANČIŲJŲ GINKLUOTŲJŲ PAJĖGŲ NARIŲ JŪROSE
PADĖTIES PAGERINIMO***

Žemiau pasirašę vyriausybių įgaliotieji atstovai Diplomatinėje konferencijoje, sušauktoje 1949 m. balandžio 21 – rugpjūčio 12 dienomis Ženevoje 1907 m. spalio 18 d. X Hagos konvencijai dėl 1906 metų Ženevos konvencijos principų taikymo jūrų mūšyje koreguoti,
susitarė:

**I SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

**1 STRAIPSNIS
Pagarba Konvencijai**

Aukštosios susitariančiosios šalys įsipareigoja laikytis šios Konvencijos ir garantuoti jai pagarbą visomis aplinkybėmis.

**2 STRAIPSNIS
Konvencijos taikymas**

Be nuostatų, kurių privaloma laikytis taikos metu, ši Konvencija taikoma visais atvejais, kai skelbiamas karas arba kyla koks nors kitas dviejų arba kelių aukštųjų susitariančiųjų šalių ginkluotas konfliktas, net jei viena iš jų karo nepripažįsta.

Konvencija taip pat taikoma visais atvejais, kai okupuojama visa aukštosios susitariančiosios šalies teritorija arba jos dalis, net jeigu okupacijai nesipriešinama ginklu.

Jeigu viena iš konflikte dalyvaujančių valstybių nėra šios Konvencijos dalyvė, kitos valstybės dalyvės turi reguliuoti savo tarpusavio santykius laikydamosi Konvencijos reikalavimų. Be to, savo santykius su minėta valstybe jos turi grįžti Konvencija, jei ta valstybė pripažįsta ir taiko jos nuostatas.

**3 STRAIPSNIS
Netarptautiniai konfliktai**

Jeigu kyla netarptautinis ginkluotas konfliktas vienos iš aukštųjų susitariančiųjų šalių teritorijoje, kiekviena konflikto šalis privalo laikytis bent jau šių nuostatų:

1. Su asmenimis, aktyviai nedalyvaujančiais karo veiksmuose, įskaitant ir ginkluotųjų pajėgų karius, sudėjusius ginklus, taip pat tapusius *hors de combat* dėl ligos, sužeidimų, sulaikymo arba kokios kitos priežasties, visada turi būti elgiamasi humaniškai, nepaisant jų rasės, odos spalvos, religijos arba tikėjimo, lyties, kilmės arba turto ar kitų panašių skirtumų.

Todėl visada ir visur prieš išvardytus asmenis yra ir bus draudžiami šie veiksmai:

a) kėsintis į gyvybę ir asmenį, ypač įvairiais būdais žudyti, lošinti, žiauriai elgtis ir kankinti;

b) imti įkaitus;

c) žėisti žmogaus orumą ypač niekinančiu ir žeminančiu elgesiu;

d) nuteisti ir vykdyti bausmes be prieš tai teisėto teismo paskelbto nuosprendžio, suteikiant visas teises garantijas, kurias pripažįsta būtinomis visos civilizuotos tautos.

2. Būtina surinkti visus sužeistuosius, ligonius ir asmenis, patyrusius laivo sudužimą, ir jais pasirūpinti.

* Konvencija įsigaliojo Lietuvos Respublikos atžvilgiu 1997 m. balandžio 3 d.

Nešališka humanitarinė organizacija, tokia kaip Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus komitetas, gali pasiūlyti konflikto šalims savo paslaugas.

Savo ruožtu konflikto šalys, priimdamos specialius susitarimus, privalo stengtis įgyvendinti visas arba dalį toliau pateikiamų šios Konvencijos nuostatų.

Minėtų nuostatų taikymas nedarys įtakos juridiniam konflikto šalių statusui.

4 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

Vykstant karo veiksams tarp konflikto šalių sausumos kariuomenės ir karinių jūrų pajėgų, šios Konvencijos nuostatos taikomos tik laivuose esančioms pajėgoms.

Išlaipintoms į krantą pajėgoms iš karto taikomos 1949 m. rugpjūčio 12 d. Ženevos konvencijos dėl sužeistųjų ir ligonių padėties veikiančiose armijose pagerinimo nuostatos.

5 STRAIPSNIS

Neutralių šalių veiksmai

Neutralios Šalys analogiškai privalo taikyti šios Konvencijos nuostatas sužeistiesiems, ligoniams ir asmenims, patyrusiems laivo sudužimą, taip pat konflikto šalių ginkluotųjų pajėgų medicinos personalui ir kapelionams, priimtiems arba internuotiems jų teritorijoje, ir rastiems mirusiesiems.

6 STRAIPSNIS

Specialūs susitarimai

Be 10, 18, 31, 38, 39, 40, 43 ir 53 straipsniuose specialiai numatytų susitarimų, aukštosios susitariančiosios šalys gali sudaryti kitus specialius susitarimus visais klausimais, kuriais, jų manymu, reikia atskirų nuostatų. Nė vienas specialus susitarimas neturi pabloginti sužeistųjų, ligonių ir asmenų, patyrusių laivo sudužimą, medicinos personalo arba kapelionų padėties, nustatytos šios Konvencijos, nei riboti jiems jos suteikiamų teisių.

Sužeistieji, ligoniai ir asmenys, patyrę laivo sudužimą, taip pat medicinos personalas ir kapelionai galės ir toliau naudotis šių susitarimų teikiamais pranašumais, kol jiems bus taikoma ši Konvencija, išskyrus atvejus, kai į minėtus arba vėliau priimtus susitarimus specialiai įrašomos priešingos nuostatos arba kuri nors iš konflikto šalių ima jiems taikyti palankesnes sąlygas.

7 STRAIPSNIS

Teisių neatsisakymas

Sužeistieji, ligoniai ir asmenys, patyrę laivo sudužimą, taip pat medicinos personalas ir kapelionai jokių būdu negali atsisakyti dalies arba visų šios Konvencijos ir ankstesniame straipsnyje numatytų specialių susitarimų, jei tokių būtų, jiems suteikiamų teisių.

8 STRAIPSNIS

Valstybės globėjos

Ši Konvencija taikoma padedant ir atidžiai stebint valstybėms globėjoms, įsipareigojusioms saugoti konflikto šalių interesus. Tam tikslui, be savo diplomatinio arba konsulinio korpuso darbuotojų, valstybės globėjos gali paskirti delegatus iš savo arba kitų neutralių valstybių piliečių. Šių delegatų paskyrimui turi pritarti valstybė, kurioje jie vykdys savo pareigas.

Konflikto šalys, kiek įmanoma, turi padėti valstybių globėjų paskirtiems atstovams arba delegatams vykdyti užduotį.

Valstybių globėjų atstovai arba delegatai jokių būdu neturi viršyti šios Konvencijos jiems suteiktų įgaliojimų. Jie ypač turi atsižvelgti į valstybės, kurioje jie vykdo savo pareigas, būtinus saugumo reikalavimus. Jų veiklos ribojimas kaip išimtinė ir laikina priemonė galimas tik verčiant neatidėliotinai karinei būtinybei.

9 STRAIPSNIS

Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus komiteto veikla

Šios Konvencijos nuostatos nesudaro jokių kliūčių humanitarinei veiklai, kurios gali imtis Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus komitetas arba kita nešališka humanitarinė organizacija, jei tai veiklai yra pritarusios konflikto šalys, kurioms tai tiesiogiai taikoma, kad apsaugotų sužeistuosius, ligonius ir asmenis, patyrusius laivo sudužimą, medicinos personalą ir kapelionus bei jiems padėtų.

10 STRAIPSNIS

Valstybės globėjos pareigų perdavimas

Aukštosios susitariančiosios šalys bet kada gali susitarti remiantis šia Konvencija valstybei globėjai pavestas pareigas patikėti tai organizacijai, kuri pateikia visas nešališkumo ir efektyvumo garantijas.

Jeigu dėl kokių nors priežasčių sužeistieji, ligoniai ir asmenys, patyrę laivo sudužimą, arba medicinos personalas ir kapelionai nejaučia valstybės globėjos arba pirmoje pastraipoje minimos organizacijos veiklos arba nustoja ją jaute, sulaikiusi valstybė turi kreiptis į neutralią valstybę arba panašią organizaciją su prašymu imtis funkcijų, vykdomų, remiantis šia Konvencija, konflikto šalių paskirtos valstybės globėjos.

Nurodytu būdu nepavykus globos organizuoti, sulaikiusi valstybė prašo arba priima, remiantis šio straipsnio nuostatomis, kurios nors kitos humanitarinės organizacijos, tokios kaip Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus komitetas, siūlymą imtis humanitarinių funkcijų, vykdomų valstybės globėjos vadovaujantis šia Konvencija.

Kiekviena neutrali valstybė arba organizacija, pakviesta suinteresuotos valstybės arba pati tam tikslui pasisiūliusi, privalo veikti jausdama atsakomybę konflikto šaliai, kurios valioje yra šios Konvencijos saugomi asmenys, ir turi pateikti reikiamas garantijas, kad sugebės imtis atitinkamų funkcijų ir vykdys jas nešališkai.

Minėtų nuostatų negalima pažeisti specialiais valstybių tarpusavio susitarimais, net jeigu kurios nors iš valstybių laisvė tartis su kita valstybe arba jos sąjungininkais laikinai apribota dėl karo veiksmų, ypač kai visa arba didesnė minėtos valstybės teritorijos dalis okupuota.

Viskas, kas šioje Konvencijoje pasakyta apie valstybę globėją, taikoma ir ją pakeičiančioms, remiantis šiuo straipsniu, organizacijoms.

11 STRAIPSNIS

Taikinimo procedūra

Valstybės globėjos, matydamos, kad jų paslaugos gali būti naudingos saugomiems asmenims, ypač kai tarp konflikto šalių kyla nesutarimų dėl šios Konvencijos nuostatų taikymo arba interpretavimo, tokias geranoriškas savo paslaugas teikia siekdamas pašalinti minėtus nesutarimus.

Tam tikslui kiekviena valstybė globėja gali kurios nors iš šalių prašymu arba savo iniciatyva pasiūlyti konflikto šalims surengti jų atstovų, ypač valdžios, atsakingos už sužeistuosius, ligonius ir asmenis, patyrusius laivo sudužimą, bei medicinos personalą ir kapelionus, pasitarimą tinkamai parinktoje neutralioje teritorijoje. Konflikto šalys privalo įgyvendinti joms šiuo klausimu pateiktus siūlymus. Prireikus valstybės globėjos siūlo konflikto šalims pritarti kandidatūrai asmens iš neutralios valstybės arba deleguojamam Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus komiteto, kuris bus kviečiamas dalyvauti tokiam susitikime.

II SKIRSNIS SUŽEISTIEJI, LIGONIAI IR ASMENYS, PATYRĘ LAIVO SUDUŽIMĄ

12 STRAIPSNIS Apsauga ir globa

Ginkluotųjų pajėgų nariai ir kiti asmenys, išvardyti kitame straipsnyje, kurie būdami jūroje sužeidžiami, serga arba patiria laivo sudužimą, turi būti gerbiami ir saugomi visomis aplinkybėmis; terminas *laivo sudužimas* reiškia laivo sudužimą, neatsižvelgiant į priežastis, ir apima priverstinį lėktuvų nusileidimą arba nukritimą į jūrą.

Konflikto šalys, kurių valion jie gali patekti, privalo elgtis su tokiais asmenimis humaniškai ir jais pasirūpinti, nepaisydamos jų lyties, rasės, tautybės, religijos, politinių pažiūrų arba kitų panašių skirtumų. Griežtai draudžiamas bet koks kėsinimasis į jų gyvybę ar asmenį; ypač negalima jų žudyti ir naikinti, kankinti arba naudoti biologiniams eksperimentams; negalima sąmoningai palikti jų be medicinos pagalbos ir priežiūros, taip pat sąlygomis, kuriomis jie gali užsikrėsti.

Tik neatidėliotinos medicininės priežastys gali suteikti pirmenybę gauti medicinos pagalbą. Su moterimis turi būti elgiamasi pagarbiai, atsižvelgiant į jų lytį.

13 STRAIPSNIS Saugomi asmenys

Ši Konvencija taikoma sužeistiesiems, ligoniams ir asmenims, patyrusiems laivo sudužimą jūroje, priklausantiems šioms kategorijoms:

1) yra konflikto šalies ginkluotųjų pajėgų, taip pat savigynos arba savanorių būrių, įeinančių į ginkluotųjų pajėgų sudėtį, nariai;

2) yra kitų savigynos ir savanorių būrių nariai, įskaitant dalyvaujančius organizuoto pasipriešinimo judėjimuose, priklausančius konflikto šaliai ir veikiančius tiek savo teritorijoje, tiek ir už jos ribų, net kai ši teritorija okupuota, jei tokie savigynos arba savanorių būriai, įskaitant organizuoto pasipriešinimo judėjimus, atitinka šiuos reikalavimus:

- a) turi vadą, atsakančią už savo pavaldinius;
- b) turi gerai matomą iš toli sutartinį skiriamąjį ženklą;
- c) atvirai nešioja ginklus;
- d) vykdo savo operacijas laikydamiesi karo įstatymų ir papročių;

3) yra reguliariųjų ginkluotųjų pajėgų nariai, atvirai skelbiantys ištikimybę vyriausybei arba valdžiai, kurių nepripažįsta sulaikiusi valstybė;

4) yra asmenys, lydintys ginkluotąsias pajėgas, bet neįeinantys į jų sudėtį, kaip antai: civiliai karinio oro laivyno lėktuvų įgulų nariai, karo korespondentai, tiekėjai, darbo būrių arba aptarnaujančių tarnybų, atsakingų už ginkluotųjų pajėgų gerovę, nariai, jei jie turi ginkluotųjų pajėgų, kurias lydi, vadovybės leidimą;

5) yra prekybos laivyno laivų įgulų nariai, tarp jų kapitonai, locmanai ir jungos, bei konflikto šalių civilinės aviacijos lėktuvų įgulų nariai, kuriems, remiantis bet kuriomis kitomis tarptautinės teisės nuostatomis, netaikomos palankesnės sąlygos;

6) yra nespėję susiorganizuoti į reguliarius ginkluotus būrius, neokupuotos šalies gyventojai, kurie, priešui artėjant, stichiškai griebiasi ginklų, kad pasipriešintų įsiveržusioms pajėgoms, jei atvirai nešioja ginklus ir laikosi karo įstatymų ir papročių.

14 STRAIPSNIS Perdavimas kariaujančiai šaliai

Kiekvienas kariaujančios šalies karo laivas turi teisę reikalauti jam perduoti sužeistuosius, ligonius arba asmenis, patyrusius laivo sudužimą, esančius karo laivuose-ligoninėse, pagalbos draugijų arba privačių asmenų laivuose-ligoninėse, taip pat prekiniuose laivuose, jachtose ir

kitokiuose laivuose, nepaisant jų nacionalinės priklausomybės, jeigu sužeistųjų ir ligonių sveikatos būklė leidžia juos perduoti ir karo laivas gali sudaryti tinkamas būtinos medicinos priežiūros sąlygas.

15 STRAIPSNIS

Sužeistieji, paimti į neutralų karo laivą

Jeigu sužeistuosius, ligonius ir asmenis, patyrusius laivo sudužimą, paima neutralus karo laivas ar neutralus karinis lėktuvas, pasirūpinama, kad, kai to reikalauja tarptautinė teisė, jie negalėtų vėl dalyvauti karo veiksmuose.

16 STRAIPSNIS

Sužeistieji, patekę į priešo rankas

Remiantis 12 straipsnio nuostatomis, kariaujančios šalies sužeistieji, ligoniai ir asmenys, patyrę laivo sudužimą, patekę į priešo rankas, yra laikomi karo belaisviais ir jiems taikomos tarptautinės teisės nuostatos dėl karo belaisvių. Paėmusi į nelaisvę šalis pagal aplinkybes gali nuspręsti, ar tikslinga juos laikyti, ar nugabenti į savo pačių uostą, į neutralų uostą arba net į uostą, esantį priešo teritorijoje. Pastaruoju atveju sugrąžinti į savo pačių tėvynę karo belaisviai negali tarnauti iki pat karo pabaigos.

17 STRAIPSNIS

Sužeistųjų išlaipinimas neutraliame uoste

Sužeistieji, ligoniai ir asmenys, patyrę laivo sudužimą, vietinės valdžios sutikimu išlaipinti neutraliame uoste, jeigu nėra kitokių neutralios ir kariaujančių valstybių susitarimų, bus taip saugomi neutralios valstybės, kad, kai to reikalauja tarptautinė teisė, negalėtų vėl dalyvauti karo veiksmuose.

Gydymo ligoninėje ir internavimo išlaidas padengia valstybė, kuriai sužeistieji, ligoniai ar asmenys, patyrę laivo sudužimą, priklauso.

18 STRAIPSNIS

Aukų ieškojimas, pasibaigus karo veiksams

Po kiekvieno karinio susidūrimo konflikto šalys privalo nedelsdamos imtis visų galimų priemonių asmenims, patyrusiems laivo sudužimą, sužeistiesiems ir ligoniams surasti ir surinkti, apsaugoti juos nuo apiplėšimo ir blogo elgesio, pasirūpinti tinkama priežiūra; taip pat surasti mirusiuosius ir neleisti jų apiplėšti.

Kai tik leidžia aplinkybės, konflikto šalys sudaro vietinius susitarimus dėl sužeistųjų ir ligonių išgabenimo iš apgultos arba apsuptos teritorijos jūra ir dėl to, kaip bus praleidžiamas į šią teritoriją vykstantis medicinos ir religinis personalas bei jų turtas.

19 STRAIPSNIS

Informacijos registravimas ir perdavimas

Konflikto šalys privalo nedelsdamos užregistruoti visus duomenis, padedančius nustatyti kiekvieno į jų rankas pakliuvusio priešiškos šalies asmens, patyrusio laivo sudužimą, sužeistojo, ligonio arba mirusiojo asmenybę. Surinktoje informacijoje, jei tai įmanoma, turi būti šie duomenys:

- a) valstybės, kuriai asmuo priklauso, pavadinimas;
- b) armijos, pulko, asmens arba serijos numeris;
- c) pavardė;
- d) vardas arba vardai;

- e) gimimo data;
- f) visi kiti duomenys, nurodyti asmens pažymėjime arba asmens ženkle;
- g) paėmimo į nelaisvę arba mirties data ir vieta;
- h) duomenys apie sužeidimus, ligą arba mirties priežastį.

Minėta informacija nedelsiant perduodama 1949 m. rugpjūčio 12 d. Ženevos konvencijos dėl elgesio su karo belaisviais 122 straipsnyje nurodytam informacijos biurui, kuris, tarpininkaujant valstybei globėjai ir Centrinei karo belaisvių agentūrai, perduos šią informaciją valstybei, kuriai šie asmenys priklauso.

Konflikto šalys privalo parengti ir per minėtą biurą viena kitai perduoti mirties liudijimus arba tinkamai patvirtintus mirusiųjų sąrašus. Taip pat jos surenka ir per šį biurą perduoda vieną dvigubo asmens ženklo pusę arba patį ženklą, jei jis viengubas, testamentus arba kitus svarbius giminėms dokumentus, pinigus ir apskritai visus objektyvios arba subjektyvios vertės asmeninius daiktus, rastus prie mirusiojo. Šie ir nenustatytos priklausomybės daiktai siunčiami antspauduotuose paketuose kartu su aprašais, kuriuose nurodomi visi duomenys, būtini mirusiųjų asmenybei nustatyti, taip pat visų siunčiamų daiktų sąrašas.

20 STRAIPSNIS

Nurodymai dėl mirusiųjų

Konflikto šalys turi užtikrinti, kad mirusieji būtų laidojami jūroje, kiek leidžia aplinkybės, individualiai, atidžiai apžiūrėjus kūnus, jei įmanoma, atlikus medicininį tyrimą mirčiai konstatuoti, jų asmenybei nustatyti ir ataskaitai parengti. Jei nešiojamas dvigubas asmens ženklas, viena ženklo dalis turi likti prie kūno.

Jei mirusieji yra nugabenti į sausumą, jiems taikomos 1949 m. rugpjūčio 12 d. Ženevos konvencijos dėl sužeistųjų ir ligonių padėties veikiančiose armijose pagerinimo nuostatos.

21 STRAIPSNIS

Kreipimasis į neutralius laivus

Konflikto šalys gali apeliuoti į neutralių prekinių laivų, jachtų arba kitų laivų kapitonų gerą valią su prašymu priimti į laivus sužeistuosius, ligonius arba asmenis, patyrusius laivo sudužimą, ir jais pasirūpinti bei surinkti mirusiuosius.

Visų tipų laivams, atsiliepusiems į šį kreipimąsi, taip pat laivams, savo iniciatyva rinkusiems sužeistuosius, ligonius ir asmenis, patyrusius laivo sudužimą, bus suteikiama speciali apsauga ir sąlygos tokiai pagalbai teikti.

Šių laivų jokių būdu negalima užgrobti už tokį gabenimą; tačiau, jei nebuvo žadėta kitaip, jie gali būti užgrobti įtariant pažeidus neutralitetą.

III SKIRSNIS

LAIVAI-LIGONINĖS

22 STRAIPSNIS

Pranešimas apie karo laivus-ligonines ir jų apsauga

Karo laivai-ligoninės, tai yra laivai, valstybių specialiai pastatyti arba įrengti turint tikslą išskirtinai teikti pagalbą sužeistiesiems, ligoniams ir asmenims, patyrusiems laivo sudužimą, juos gydyti ir gabenti, jokiomis aplinkybėmis negali būti puolami arba užgrobiami, bet visada turi būti gerbiami ir saugomi, jei konflikto šalims dešimt dienų iki jų panaudojimo bus pranešta jų pavadinimai ir charakteristikos.

Pranešime, be kitų duomenų, turi būti nurodytas registruotas bruto tonažas, viso laivo ilgis ir stiebų bei kaminų skaičius.

23 STRAIPSNIS

Kranto medicinos įstaigų apsauga

Negalima apšaudyti ar pulti iš jūros kranto įstaigų, saugomų 1949 m. rugpjūčio 12 d. Ženevos konvencijos dėl sužeistųjų ir ligonių padėties veikiančiose armijose pagerinimo.

24 STRAIPSNIS

Pagalbos draugijų ir privačių asmenų naudojami laivai-ligoninės

I. Konflikto šalys

Laivai-ligoninės, kuriuos naudoja nacionalinės Raudonojo Kryžiaus draugijos, oficialiai pripažintos pagalbos draugijos arba privatūs asmenys, turi būti saugomi taip pat kaip ir karo laivai-ligoninės ir jų negalima užgrobti, jeigu konflikto šalis, kuriai jie priklauso, yra davusi jiems oficialų pavedimą ir jei laikomasi 22 straipsnio nuostatų dėl pranešimo.

Šie laivai privalo turėti atsakingos valdžios išduotus dokumentus, liudijančius, kad pakraunami ir išplaukdami jie buvo jos prižiūrimi.

25 STRAIPSNIS

II. Neutralios šalys

Laivai-ligoninės, kuriuos naudoja neutralių šalių nacionalinės Raudonojo Kryžiaus draugijos, oficialiai pripažintos pagalbos draugijos arba privatūs asmenys, turi būti saugomi kaip ir karo laivai-ligoninės ir jų negalima užgrobti, jei juos jų pačių vyriausybių sutikimu ir suinteresuotos konflikto šalies leidimu kontroliuoja viena iš konflikto šalių ir jei laikomasi 22 straipsnio nuostatų dėl pranešimo.

26 STRAIPSNIS

Tonažas

22, 24 ir 25 straipsniuose minėta apsauga taikoma bet kokio tonažo laivams-ligoninėms ir jų gelbėjimo valtims, nesvarbu, kur jie būtų naudojami. Tačiau, kad būtų užtikrintas maksimalus komfortas ir saugumas, konflikto šalys sužeistiesiems, ligoniams ir asmenims, patyrusiems laivo sudužimą, gabenti tolimais atstumais ir atvira jūra turi stengtis naudoti tik didesnės kaip 2000 bruto tonų vandens talpos laivus-ligonines.

27 STRAIPSNIS

Pakrantės gelbėjimo laivai

Tomis pačiomis sąlygomis, kaip nurodytos 22 ir 24 straipsniuose, nedideli laivai, valstybės arba oficialiai pripažintų gelbėjimo tarnybų naudojami pakrantės gelbėjimo operacijoms, turi būti taip pat gerbiami ir saugomi, kiek tai leidžia operatyviniai reikalavimai.

Tas pats taikoma, kiek įmanoma, nuolatiniams pakrantės statiniams, kuriais išskirtinai naudojasi šie laivai savo humanitarinei misijai atlikti.

28 STRAIPSNIS

Laivo ligoninės apsauga

Jeigu įvyktų mūšis ant karo laivo denio, reikia, kiek įmanoma, saugoti ir tausoti laivų ligonines. Laivų ligoninėms ir jų įrangai turi būti taikomi karo įstatymai, bet negalima keisti jų paskirties, kol jų reikia sužeistiesiems ir ligoniams. Tačiau vadas, į kurio valdžią jos patenka, esant neatidėliotinai karinei būtinybei, gali panaudoti jas kitiems tikslams, prieš tai pasirūpinęs tinkama jose esančių sužeistųjų ir ligonių priežiūra.

29 STRAIPSNIS

Laivai-ligoninės okupuotuose uostuose

Kiekvienam laivui-ligoninei, į priešo rankas patekusiame uoste, leidžiama iš to uosto išplaukti.

30 STRAIPSNIS

Laivų-ligoninių ir mažų laivų naudojimas

22, 24, 25 ir 27 straipsniuose išvardyti laivai teikia pagalbą ir paramą sužeistiesiems, ligoniams ir patyrusiems laivo sudužimą asmenims, nepaisant jų tautybės.

Aukštosios susitariančiosios šalys įsipareigoja nenaudoti šių laivų jokiems karo tikslams.

Šie laivai jokiais būdais neturi trukdyti kombatantų judėjimui.

Vykstant mūšiui ir jam pasibaigus, jie veikia savo rizika ir atsakomybe.

31 STRAIPSNIS

Teisė kontroliuoti ir tikrinti

Konflikto šalys turi teisę kontroliuoti ir tikrinti 22, 24, 25 ir 27 straipsniuose minimus laivus. Jos gali atsisakyti tų laivų pagalbos, įsakyti jiems išplaukti, nurodyti tam tikrą kursą, kontroliuoti jų radijo aparatūros ir kitų ryšio priemonių naudojimą ir netgi sulaikyti juos ne ilgiau kaip septynias dienas nuo jų paėmimo, jei to prireikia dėl svarbių aplinkybių.

Jos gali laikinai paskirti laivo komisarą, kurio vienintelė pareiga būtų stebėti, ar vykdomi įsakymai, duodami remiantis ankstesnės pastraipos nuostatomis.

Pagal galimybes konflikto šalys laivo kapitonui duodamus įsakymus įrašo į laivo-ligoninės žurnalą ta kalba, kurią jis gali suprasti.

Konflikto šalys gali vienašaliu sprendimu arba specialiu susitarimu paskirti į savo laivus neutralius stebėtojus patikrinti, ar tiksliai laikomasi šios Konvencijos nuostatų.

32 STRAIPSNIS

Stovėjimas neutraliame uoste

Stovintys neutraliame uoste laivai, nurodyti 22, 24, 25 ir 27 straipsniuose, nelaikomi karo laivais.

33 STRAIPSNIS

Pritaikyti prekiniai laivai

Ligoninėmis paverstų prekinį laivų negalima naudoti jokiems kitiems tikslams, kol vyksta karo veiksmai.

34 STRAIPSNIS

Apsaugos nutraukimas

Garantuojama laivams-ligoninėms ir laivų ligoninėms apsauga bus nutraukta tik jeigu jie naudojami ne tik humanitarinėms pareigoms vykdyti, bet ir kenkiantiems priešui veiksams. Tačiau apsaugą galima nutraukti tik tinkamai įspėjus, visais būtiniais atvejais davus pakankamai laiko ir tik jei į tokį įspėjimą nebuvo reaguota.

Ypač laivai-ligoninės negali turėti ar naudoti slapto kodo savo radijo ar kitoms ryšio priemonėms.

35 STRAIPSNIS

Laivų-ligoninių apsaugos nenutraukiančios aplinkybės

Negali būti dingstis nutraukti laivų-ligoninių ar laivų ligoninių apsaugą šios aplinkybės:

- 1) laivų įgulos ar laivų ligoninių personalas yra apsiginklavę tvarkai palaikyti, apsiginti ar sužeistiesiems ir ligoniams apginti;
- 2) laive yra aparatų, skirtų išskirtinai navigacijai ar ryšiui palengvinti;
- 3) laivuose-ligoninėse arba laivų ligoninėse randama lengvųjų ginklų ir amunicijos, atimtų iš sužeistųjų, ligonių ir asmenų, patyrusių laivo sudužimą, ir dar neatiduotų atitinkamai tarnybai;
- 4) humanitarinė laivų-ligoninių ir laivų ligoninių arba jų įgulų veikla apima ir civilių sužeistųjų, ligonių arba asmenų, patyrusių laivo sudužimą, priežiūrą;
- 5) įrangos ir personalo, numatytų išskirtinai medicinos pareigoms atlikti, gabenama gerokai daugiau, nei iš tikrųjų reikia.

IV SKIRSNIS

PERSONALAS

36 STRAIPSNIS

Laivų-ligoninių personalo apsauga

Laivų-ligoninių religinis, medicinos ir ligoninės personalas bei jų įgulos turi būti gerbiami ir saugomi; kol tarnauja laive-ligoninėje, jų negalima imti į nelaisvę, nepaisant, ar yra laive sužeistųjų ir ligonių, ar ne.

37 STRAIPSNIS

Kitų laivų medicinos ir religinis personalas

Religinis, medicinos ir ligoninės personalas, kuriam patikėta rūpintis 12 ir 13 straipsniuose išvardytų asmenų sveikata ir dvasiniais poreikiais, patekęs į priešų rankas, turi būti gerbiamas ir saugomas; jis gali ir toliau vykdyti savo pareigas, kol tai būtina sužeistųjų ir ligonių priežiūrai. Po to jis grąžinamas, kai tik vyriausiasis vadas, kurio valioje jis yra, manys tai esant įmanoma. Palikdamas laivą, jis gali pasiimti asmeninius daiktus.

Tačiau net jei dalį šio personalo būtina sulaikyti laive dėl karo belaisvių sveikatos ir dvasinių poreikių, bus imtasi visų įmanomų priemonių kuo greičiau jį išlaipinti į krantą.

Išlaipintam į krantą sulaikytam personalui taikomos 1949 m. rugpjūčio 12 d. Ženevos konvencijos dėl sužeistųjų ir ligonių padėties veikiančiose armijose pagerinimo nuostatos.

V SKIRSNIS

SANITARINIS TRANSPORTAS

38 STRAIPSNIS

Laivai, naudojami medicinos inventoriui gabenti

Tam išnuomotiems laivams leidžiama gabenti inventorių, naudojamą tik ginkluotųjų pajėgų sužeistiesiems ir ligoniams gydyti arba profilaktikai, jei jų reiso duomenys buvo pranešti priešišškai valstybei ir ji tam neprieštaravo. Priešiškos valstybės atstovai turi teisę įlipti į laivus transporterius, bet neturi teisės jų užgrobti arba pasisavinti jų gabenamo inventoriaus.

Konflikto šalių susitarimu į šiuos laivus gali būti pasiųsti neutralūs stebėtojai gabenamam inventoriui patikrinti. Tam tikslui jiems leidžiama inventorių laisvai apžiūrėti.

39 STRAIPSNIS

Sanitariniai lėktuvai

Sanitariniai lėktuvai, tai yra lėktuvai, kurie išskirtinai naudojami sužeistiesiems, ligoniams ir asmenims, patyrusiems laivo sudužimą, evakuoti ir medicinos personalui bei inventoriui gabenti, negali būti puolami ir turi būti konflikto šalių gerbiami, kai skrenda tame aukštyje, tuo laiku ir tais maršrutais, dėl kurių suinteresuotos konflikto šalys yra specialiai tarpusavyje susitarusios.

Jie privalo būti aiškiai pažymėti skiriamąja emblema, aprašyta 41 straipsnyje, kartu su nacionalinėmis spalvomis apačioje, viršuje ir ant šonų. Jie gali turėti kitokių ženklų ar atpažinimo priemonių, dėl kurių konflikto šalys tarpusavyje susitarusios prasidėjus arba vykstant karo veiksams.

Jeigu nesusitarta kitaip, draudžiama skristi virš priešų arba priešų okupuotos teritorijos.

Sanitariniai lėktuvai turi paklusti kiekvienam reikalavimui nusileisti ant žemės arba vandens. Priverstinai nusileidęs lėktuvas su keleiviais po apžiūros, jei jos prireikė, gali skristi toliau.

Priverstinio nusileidimo ant žemės arba vandens priešų ar priešų okupuotoje teritorijoje atveju sužeistieji, ligoniai ir asmenys, patyrę laivo sudužimą, bei lėktuvo įgula tampa karo belaisviais. Su medicinos personalu turi būti elgiamasi vadovaujantis 36 ir 37 straipsniais.

40 STRAIPSNIS

Skridimas virš neutralių šalių. Sužeistųjų išlaipinimas

Konflikto šalių sanitariniams lėktuvams leidžiama skristi virš neutralių šalių teritorijos, prireikus joje nusileisti ar pasinaudoti ja kaip tarpiniu uostu, jeigu laikomasi antros pastraipos nuostatų. Jie turi iš anksto pranešti neutralioms valstybėms, kad skris virš minėtos teritorijos, ir paklusti visiems reikalavimams nusileisti ant žemės arba vandens. Jie bus apsaugoti nuo užpuolimo tik tuo atveju, jeigu skris tais maršrutais, tame aukštyje ir tuo laiku, kaip konflikto ir suinteresuotų neutralių šalių specialiai tarpusavyje susitarta.

Neutralios valstybės savo ruožtu gali nustatyti sanitarinių lėktuvų skridimo arba nusileidimo jų teritorijoje sąlygas ar ribojimus. Tos galimos sąlygos ar ribojimai vienodai taikytini visoms konflikto šalims.

Jeigu nėra kitokio neutralių valstybių ar konflikto šalių tarpusavio susitarimo, vietinės valdžios sutikimu iš sanitarinio lėktuvo neutralioje teritorijoje išlaipinti sužeistieji, ligoniai ir asmenys, patyrę laivo sudužimą, neutralios valstybės turi būti laikomi taip, kad, kai to reikalauja tarptautinė teisė, jie negalėtų vėl dalyvauti karo veiksmuose. Jų išlaikymo ir internavimo išlaidas dengia valstybė, kuriai jie priklauso.

VI SKIRSNIS

SKIRIAMOJI EMBLEMA

41 STRAIPSNIS

Emblemos naudojimas

Kompetentingos karinės vadovybės nurodymu raudono kryžiaus baltame fone emblema bus pavaizduota ant vėliavų, rankovių raiščių ir medicinos tarnybos naudojamos įrangos.

Tačiau, kai šalys vietoj raudono kryžiaus kaip emblema jau naudoja raudoną pusmėnulį ar raudoną liūtą ir saulę baltame fone, šias emblemas ši Konvencija taip pat pripažįsta.

42 STRAIPSNIS

Medicinos ir religinio personalo atpažinimas

36 ir 37 straipsniuose išvardytas personalas turi ryšėti ant kairės rankos vandeniui atsparų karinės valdžios išduotą ir antspaudu patvirtintą raištį su skiriamąja emblema.

Šis personalas, be asmens ženklo, apie kurį kalbama 19 straipsnyje, privalo su savimi turėti specialų asmens pažymėjimą su skiriamąja emblema. Šis pažymėjimas turi būti atsparus vandeniui

ir tokio dydžio, kad tilptų į kišenę. Jis turi būti surašytas nacionaline kalba ir jame privalo būti nurodyta bent jau savininko pavardė ir vardai, gimimo data, laipsnis ir tarnybinis numeris, taip pat pareigos, suteikiančios jam teisę būti šios Konvencijos saugomam. Ant pažymėjimo turi būti savininko nuotrauka ir jo parašas arba pirštų atspaudai, arba ir viena, ir kita. Ant jo turi būti reljefinis karinės valdžios antspaudas.

Visų ginkluotųjų pajėgų asmens pažymėjimas turi būti vienodas ir, kiek įmanoma, panašaus pavyzdžio kaip aukštųjų susitariančiųjų šalių ginkluotųjų pajėgų. Konflikto šalys gali vadovautis prie šios Konvencijos pridedamu pavyzdžiu. Prasidėjus karo veiksams, konflikto šalys privalo viena kitą informuoti, kokį pavyzdį pasirinko. Jei yra galimybė, reikia padaryti bent vieną asmens pažymėjimo dublikatą ir jis lieka jį išdavusioje šalyje.

Jokiomis aplinkybėmis iš minėto personalo negalima atimti jo skiriamųjų ženklų arba asmens pažymėjimų ir teisės ryšėti raištį. Pamatę, jie turi gauti pažymėjimo dublikatą ir naujus skiriamuosius ženklus.

43 STRAIPSNIS

Laivų-ligoninių ir mažų laivų žymėjimas

22, 24, 25 ir 27 straipsniuose nurodyti laivai ženklinami taip:

- a) visi išoriniai paviršiai privalo būti balti;
- b) kuo didesni vienas arba keli tamsiai raudoni kryžiai pavaizduojami abiejuose korpuso šonuose ir horizontaliose plokštumose ir išdėstomi taip, kad būtų kuo geriau matomi ir iš jūros, ir iš oro.

Visi laivai-ligoninės, kad būtų atpažįstami, iškelia savo nacionalinę vėliavą ir, be to, jei jie priklauso neutraliai šaliai, – konflikto šalies, kurią palaiko, vėliavą. Balta vėliava su raudonu kryžiumi iškeliama ant pagrindinio stiebo kuo aukščiau.

Laivų-ligoninių gelbėjimo valtys, pakrantės gelbėjimo valtys ir visi maži laivai, naudojami medicinos tarnybos, nudažomi baltai su aiškiai matomais tamsiai raudonais kryžiais ir apskritai laikomasi nustatytos laivų-ligoninių atpažinimo sistemos.

Minėti laivai ir valtys, norintys nakties metu ir dėl blogo matomumo užsitikrinti apsaugą, į kurią jie turi teisę, konflikto šalies, kurios valioje jie yra, sutikimu privalo imtis reikiamų priemonių, kad jų spalva ir skiriamieji ženklai būtų kuo geriau matomi.

Laivai-ligoninės, laikinai prieš sulaikyti remiantis 31 straipsniu, privalo nuleisti konflikto šalies, kuriai tarnauja arba kurios nurodymams paklūsta, vėliavą.

Pakrantės gelbėjimo laivams, jeigu jie okupavusios valstybės sutikimu ir toliau dirba iš okupuotos bazės, išvykus iš jos, gali būti leista iškelti savo nacionalinę vėliavą kartu su vėliava, kurioje pavaizduotas raudonas kryžius baltame fone, iš anksto pranešus visoms suinteresuotoms konflikto šalims.

Visos šio straipsnio nuostatos dėl raudono kryžiaus bus taikomos ir kitoms 41 straipsnyje minėtoms emblemoms.

Konflikto šalys visada turi stengtis pasiekti bendrų susitarimų, kad galėtų naudoti naujausius metodus, palengvinančius atpažinti laivus-ligonines.

44 STRAIPSNIS

Ženklų naudojimo ribojimas

43 straipsnyje nurodyti skiriamieji ženklai gali būti naudojami karo arba taikos metu tiksliai tame straipsnyje minimiems laivams atpažinti arba apsaugoti; išimtys gali būti numatytos kokioje nors kitoje tarptautinėje Konvencijoje arba suinteresuotų konflikto šalių tarpusavio susitarimu.

45 STRAIPSNIS

Kelio piktnaudžiauti užkirtimas

Tuo atveju, kai galiojančių įstatymų nepakanka, aukštosios susitariančiosios šalys visada turi imtis reikiamų priemonių išvengti piktnaudžiavimo 43 straipsnyje nurodytais skiriamaisiais ženklais ir jį sustabdyti.

VII SKIRSNIS KONVENCIJOS VYKDYMAS

46 STRAIPSNIS Detalus vykdymas. Nenumatyti atvejai

Kiekviena konflikto šalis per savo vyriausiuosius kariuomenės vadus privalo užtikrinti, kad prieš tai išdėstyti straipsniai būtų detalai vykdomi, o nenumatytais atvejais sprendimas priimamas laikantis bendrųjų šios Konvencijos principų.

47 STRAIPSNIS Represalijų draudimas

Draudžiama imtis represalijų prieš šios Konvencijos saugomus sužeistuosius, ligonius, asmenis, patyrusius laivo sudužimą, personalą, laivus arba įrangą.

48 STRAIPSNIS Konvencijos platinimas

Aukštosios susitariančiosios šalys įsipareigoja ir taikos, ir karo metu kiek įmanoma plačiau skleisti šios Konvencijos tekstą savo šalyse, būtina įtraukti į kariškių rengimo programą ir, jei įmanoma, į civilių mokymą, kad šiuos principus žinotų visi gyventojai, o ypač kariaujančios ginkluotosios pajėgos, medicinos personalas ir kapelionai.

49 STRAIPSNIS Vertimai. Taikymo taisyklės

Aukštosios susitariančiosios šalys per Šveicarijos Federalinę Tarybą, o karo metu – per valstybes globėjas viena kitai perduoda oficialius šios Konvencijos vertimus ir įstatymus bei nutarimus, kuriuos jos gali priimti Konvencijos vykdymui garantuoti.

VIII SKIRSNIS PIKTNAUDŽIAVIMŲ IR PAŽEIDIMŲ SUSTABDYMAS

50 STRAIPSNIS Baudžiamosios sankcijos I. Bendrosios pastabos

Aukštosios susitariančiosios šalys įsipareigoja priimti reikiamus įstatymus, užtikrinančius veiksmingas baudžiamąsias sankcijas asmenims, padariusiems arba įsakiusiems padaryti bet kokius sunkius šios Konvencijos pažeidimus, apibrėžiamus kitame straipsnyje.

Kiekviena aukštoji susitariančioji šalis įsipareigoja ieškoti asmenų, kaltinamų įvykdžius arba davusių įsakymus įvykdyti tokius sunkius pažeidimus ir, nepaisydama jų pilietybės, atiduoti šiuos asmenis savo šalies teismui. Jeigu nori, ji taip pat gali vadovaudamasi savo įstatymų nuostatomis perduoti šiuos asmenis kitos suinteresuotos aukštosios susitariančiosios šalies teismui, jei ta aukštoji susitariančioji šalis turi *prima facie* įrodymų.

Be kitame straipsnyje apibrėžtų sunkių nusikaltimų, kiekviena aukštoji susitariančioji šalis turi imtis reikiamų priemonių užkirsti kelią prieštaraujantiems šios Konvencijos nuostatomis veiksams.

Kaltinami asmenys visada turi teisę naudotis įstatymiškai teisingo teismo ir gynybos garantijomis, kurios neturi būti mažiau palankios už numatytas 1949 m. rugpjūčio 12 d. Ženevos konvencijos dėl elgesio su karo belaisviais 105 ir kituose straipsniuose.

51 STRAIPSNIS

II. Sunkūs pažeidimai

Sunkiais pažeidimais, apie kuriuos kalbama ankstesniame straipsnyje, laikomi visi toliau vardinami veiksmai, jei jie padaryti Konvencijos saugomiems asmenims arba nuosavybei: tyčinis nužudymas, kankinimas arba nežmoniškas elgesys, tarp jų ir biologiniai eksperimentai, tyčiniai veiksmai, sukeliantys didelį skausmą ar labai žalojantys kūną ar sveikatą, bei neteisėtas ir beprasmis nuosavybės naikinimas plačiu mastu ir jos pasisavinimas, jei to neverčia daryti karinė būtinybė.

52 STRAIPSNIS

III. Susitariančiųjų šalių atsakomybė

Nė vienai iš aukštųjų susitariančiųjų šalių neleidžiama atleisti savęs ar kitos aukštosios susitariančiosios šalies nuo bet kokios atsakomybės už savo ar kitos aukštosios susitariančiosios šalies padarytus pažeidimus, nurodytus ankstesniame straipsnyje.

53 STRAIPSNIS

Tyrimo procedūra

Jeigu įtariama, kad Konvencija pažeista, vienos iš konflikto šalių prašymu imamas tyrimo tokia tvarka, kokią susitaria abi suinteresuotos šalys.

Šalims nepavykus susitarti dėl tyrimo procedūros, jos turi pasirinkti arbitražą, išspręsiantį procedūros klausimą.

Nustačius pažeidimą, konflikto šalys turi nedelsdamos jį sustabdyti ir nubausti už jį.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

54 STRAIPSNIS

Kalbos

Ši Konvencija surašyta anglų ir prancūzų kalbomis. Abu tekstai yra autentiški.

Šveicarijos Federalinė Taryba pasirūpins oficialiu Konvencijos vertimu į rusų ir ispanų kalbas.

55 STRAIPSNIS

Pasirašymas

Šią Konvenciją, turinčią šios dienos datą, iki 1950 m. vasario 12 d. gali pasirašyti valstybės, kurioms buvo atstovaujamos 1949 m. balandžio 21 d. Ženevoje prasidėjusioje konferencijoje; be to, ją gali pasirašyti ir valstybės, minėtoje konferencijoje neatstovautos, bet dalyvavusios 1907 m. spalio 18 d. X Hagos konvencijoje dėl 1906 m. Ženevos konvencijos principų taikymo karo veiksams jūroje arba 1864, 1906 ar 1929 metų Ženevos konvencijose dėl sąlygų pagerinimo ginkluotųjų pajėgų sužeistiesiems ir ligoniams lauko sąlygomis.

56 STRAIPSNIS

Ratifikavimas

Ši Konvencija ratifikuojama kiek įmanoma greičiau ir ratifikaciniai raštai deponuojami Berne.

Kiekvieno ratifikacinio rašto deponavimas užprotokoluojamas ir patvirtintas šio protokolo kopijas Šveicarijos Federalinė Taryba perduoda visoms valstybėms, kurių vardu ši Konvencija pasirašyta arba kurios pareiškusios norą prisijungti.

57 STRAIPSNIS

Įsigaliojimas

Ši Konvencija įsigalioja po šešių mėnesių, kai deponuojami mažiausiai du ratifikaciniai raštai.

Taigi kiekvienoje aukštojoje susitariančiojoje šalyje ši Konvencija įsigalioja praėjus šešiams mėnesiams, kai buvo deponuoti ratifikaciniai raštai.

58 STRAIPSNIS

Ryšys su 1907 metų Konvencija

Dėl santykių tarp aukštųjų susitariančiųjų šalių ši Konvencija pakeičia 1907 m. spalio 18 d. X Hagos konvenciją dėl 1906 m. Ženevos konvencijos principų taikymo karo veiksmams jūroje.

59 STRAIPSNIS

Prisijungimas

Nuo pat šios Konvencijos įsigaliojimo datos prie jos gali prisijungti kiekviena valstybė, kurios vardu ši Konvencija nėra pasirašyta.

60 STRAIPSNIS

Pranešimas apie prisijungimą

Apie prisijungimą Šveicarijos Federalinei Tarybai pranešama raštu ir prisijungimas įsigalioja praėjus šešiams mėnesiams nuo pranešimo gavimo datos.

Šveicarijos Federalinė Taryba praneša apie prisijungimą visoms Konvenciją pasirašiusioms arba pranešusioms apie prisijungimą valstybėms.

61 STRAIPSNIS

Skubus įsigaliojimas

2 ir 3 straipsniuose numatyti atvejai leidžia tuoj pat įsigalioti deponuotiems ratifikaciniams raštams ir prisijungimams, apie kuriuos pranešė konflikto šalys iki prasidedant arba prasidėjus karo veiksmams ar okupacijai. Šveicarijos Federalinė Taryba nedelsdama privalo pranešti apie bet kuriuos iš konflikto šalių gautus ratifikacinius raštus ar prisijungimus.

62 STRAIPSNIS

Denonsavimas

Kiekvienai aukštajai susitariančiajai šaliai paliekama laisvė šią Konvenciją denonsuoti.

Apie denonsavimą būtina raštu pranešti Šveicarijos Federalinei Tarybai, o ši apie tai informuoja visų aukštųjų susitariančiųjų šalių vyriausybes.

Denonsavimas įsigalioja praėjus vieneriems metams po to, kai apie jį pranešta Šveicarijos Federalinei Tarybai. Tačiau jeigu apie denonsavimą pranešama tada, kai denonsuojanti valstybė yra įsitraukusi į konfliktą, jis neįsigalios tol, kol nepasiekta taika, ir tol, kol neatliktos visos šios Konvencijos saugomų asmenų išlaisvinimo ir repatrijavimo operacijos.

Denonsavimas galioja tik denonsuojančiai valstybei. Jis jokia būdu neatleidžia konflikto šalių nuo įsipareigojimų vykdymo, kadangi jie grindžiami tarptautinės teisės principais, atsiradusiais iš civilizuotose tautose įsigaliojusių papročių ir žmogiškumo įstatymų bei visuomenės sąžinės priesakų.

63 STRAIPSNIS

Registracija Jungtinių Tautų Organizacijoje

Šveicarijos Federalinė Taryba turi įregistruoti šią Konvenciją Jungtinių Tautų Organizacijos Sekretariate. Šveicarijos Federalinė Taryba taip pat privalo informuoti Jungtinių Tautų Organizacijos Sekretariatą apie visus dėl šios Konvencijos gautus ratifikavimo, prisijungimo ir denonsavimo dokumentus.

TAI LIUDYDAMI, žemiau pasirašiusieji, pateikę visus savo įgaliojimus, pasirašė šią Konvenciją.

SUDARYTA Ženevoje 1949 m. rugpjūčio 12 d. anglų ir prancūzų kalbomis. Originalas saugomas Šveicarijos Konfederacijos archyvuose. Šveicarijos Federalinė Taryba privalo perduoti patvirtintas jo kopijas kiekvienai ją pasirašiusiai ir prisijungusiai valstybei.

ASMENS PAŽYMĖJIMAS

Karinis numeris|.....

Padymėjimo numeris

Asmens nuotrauka

Religijinis
išdavysius
patyręs įrang
kurintis valdžios
atstovas

**Asmens parašas
arba pirštų atspaudai,
arba ir viena, ir kita**

Ögis

Akių spalva

Plauky spalva

Kitos ypatingos žymės